

Sygn. akt VII U 1957/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2014 r.

**Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

Przewodniczący: SSO Lucyna Łaciak

Protokolant: Grzegorz Gut

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2014 r. w Warszawie

sprawy L. J.

przeciwko Prezesowi Kasy rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w W.

o wyrównanie emerytury rolniczej

na skutek odwołania L. J.

od decyzji Prezesa Kasy rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w W.

z dnia 14 sierpnia 2014 r. znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy prawo do wyrównania świadczenia emerytalno-rentowego z tytułu podlegania innemu ubezpieczeniu społecznemu od dnia 1 lutego 1994 roku.

UZASADNIENIE

L. J. w dniu 22 września 2014 r. złożyła za pośrednictwem Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w W. odwołanie od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w W. z dnia 14 sierpnia 2014 r., znak: (...), przyznającej wyrównanie świadczenia od 1 marca 2011 r. do 28 lutego 2014 r. w kwocie 2.196,12 zł.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona podniosła, że w zaskarżonej decyzji naliczono jej należności tylko za okres 3 lat, tj. od 1 marca 2011 r. do 28 lutego 2014 r.. Jednocześnie podniosła, że nie naliczono jej odszkodowania za lata 1994 – 2014 r. z powodu błędu urzędnika, który 24 lutego 1994 r. przyjmując dokumenty poinformował ją o tym, iż złożyła wszystkie niezbędne dokumenty.

Nadto, odwołująca podniosła, że nieuwzględnienie przez KRUS wskazanego okresu zaniżyło wysokość wypłacanego jej świadczenia. Jednocześnie wywiodła, iż w chwili składania wniosku tj. w 1994 r. istniały przesłanki do ustalenia i wypłaty przysługującego świadczenia w odpowiednio wyższej kwocie (k.2 a.s.).

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w W. w odpowiedzi na odwołanie wniesione do tutejszego Sądu w dniu 6 października 2014 r., wniosła o oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że zaskarżoną decyzją przyznał wnioskodawcy wyrównanie świadczenia emerytalnego za okres od 1 marca 2011 r. do 28 lutego 2014 r. w kwocie 1.773,12 zł netto wraz z odsetkami za w/w okres w kwocie 545,47 zł.

Nadto, organ rentowy wskazał, że w dniu 21 marca 2014 r. został złożony wniosek o doliczenie do wysokości świadczenia należnego odwołującej okresu pracy zawodowej i podlegania z tego tytułu ubezpieczeniu społecznemu w ZUS. Wniosek ten został rozpoznany i na podstawie decyzji z dnia 4 kwietnia 2014 r. organ rentowy doliczył odwołującej do wysokości emerytury rolniczej okres pracy zawodowej od 15 lipca 1963 r. do 30 sierpnia 1966 r., od 1 lipca 1967 r. do 31 sierpnia 1968 r., od 1 stycznia 1969 r. do 31 grudnia 1973 r. i od 1 kwietnia 1974 r. do 31 grudnia 1974 r. (13 lat i 11 miesięcy).

Wobec tego, od dnia 1 marca 2014 r. wskaźnik części składowej emerytury rolniczej oraz jej wysokość uległy zwiększeniu.

Jednocześnie, organ rentowy wskazał, że do dnia 1 marca 2014 r. wysokość świadczenia odwołującej była błędnie naliczona z uwagi na nierozpoznanie wniosku ubezpieczonej z dnia 24 lutego 1994 r.. Dlatego też KRUS na podstawie decyzji z dnia 14 sierpnia 2014 r. ponownie przeliczył świadczenie i dokonał jego wyrównania za okres od 1 marca 2011 r. do 28 lutego 2014 r. w kwocie 2.196,12 zł brutto, a netto 1.773,12 zł wraz z należnymi odsetkami, tj. za okres 3 lat (k.4-5 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

L. J., ur. (...). W okresie od 1 lutego 1967 r. do 11 października 1975 r. prowadziła działalność gospodarczą zarejestrowaną w (...) Cechu (...) w W. pod nr ewidencyjnym (...) (k.73 a.r.).

W dniu 15 września 1993 r. odwołująca złożyła wniosek o przyznanie jej renty inwalidzkiej z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym. Ponadto, złożyła kwestionariusz dotyczący okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, okresów podlegających zaliczeniu oraz wysokości opłaconych składek.

KRUS decyzją z dnia 15 lutego 1994 r., znak (...) przyznał odwołującej rentę inwalidzką rolniczą od dnia 1 czerwca 1993 r.. W w/w decyzji wskazano, że część składowa wynosi 368405 zł. Do ustalenia części składowej przyjęto: 9 lat prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia przed dniem 1 lipca 1977 r. po 0,5% emerytury podstawowej za każdy rok; 5,5 lat opłacania składek na Fundusz Emerytalny rolników przypadające w okresie 1 lipca 1977 r. do 31 grudnia 1982 r. po 1% emerytury podstawowej za każdy rok; 16.67 lat opłacania składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych Rolników w okresie 1 stycznia 1983 r. do 31 grudnia 1990 r. łącznie po 1% emerytury podstawowej za każdy rok; 3,25 lat podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu po 31 grudnia 1990 r. po 1% emerytury podstawowej za każdy rok. KRUS ustalił wysokość emerytury odwołującego w wysokości (...) (k.13 a.r.).

Po wydaniu decyzji L. J. w dniu 24 lutego 1994 r. złożyła w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddziale Regionalnym w W. zaświadczenie z Cechu (...) w W., które potwierdzało, iż odwołująca była uczennicą zawodu u mistrza K. K. od 15 lipca 1963 r. do 15 lutego 1966 złożyła egzamin czeladniczy, następnie członkiem Cechu z tytułu prowadzenia zakładu fryzjerskiego od 1967 r. do 1975 r. na podstawie Karty rzemieślniczej nr (...) wydanej przez (...) W. (k.15 a.s.).

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z dnia 18 marca 2014 r., znak: (...) przyznał z urzędu L. J. emeryturę rolniczą w wysokości pobieranej renty z tytułu niezdolności do pracy wraz z przysługującymi dodatkami, świadczeniem pieniężnym lub ryczałtem energetycznym (k.71 a.r.). Do wyliczenia w/w świadczenia organ rentowy przyjął za udowodnione okresy: od 1 stycznia 1965 r. do 31 grudnia 1969 r., od 1 stycznia 1970 r. do 30 czerwca 1977 r., od 1 lipca 1977 r. do 31 grudnia 1982 r., od 1 stycznia 1983 r. do 31 grudnia 1990 r., od 1 stycznia 1991 r. do 31 marca 1994 r. (k.70 a.r.).

W dniu 14 marca 2014 r. odwołująca złożyła wniosek o doliczenie do stażu pracy pracę w Powiatowym (...) w W. (k.72-73 a.r.).

W dniu 2 kwietnia 2014 r. odwołująca dołączyła zaświadczenie z ZUS potwierdzające okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu do 31 grudnia 1998 r. oraz podstawę wymiaru składek (k.75-78 a.r.).

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z dnia 4 kwietnia 2014 r., znak: (...) przeliczył odwołującą wysokość emerytury i określił ją w wysokości 932,79 zł (k.80 a.r.). Emerytura została wyliczona w oparciu o ustawę z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Ustalono wskaźnik części składowej w wysokości 0,42 (k.83 a.r.).

W dniu 18 lipca 2014 r. L. J. złożyła do KRUS Oddział (...) w W. wniosek o wypłatę zaległego świadczenia, stanowiącą różnicę pomiędzy wypłaconą a należną rentą z tytułu niezdolności do pracy oraz emerytury w latach 1994 – 2014 (k.87-88 a.r.).

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z dnia 14 sierpnia 2014 r., znak: (...) przyznał wyrównanie świadczenia od 1 marca 2011 r. do 28 lutego 2014 r. w kwocie 2.196,12 zł po odliczeniu zaliczki na podatek 225,00 zł, składki na ubezpieczenia zdrowotne łącznie 198,00 zł, w tym odliczanej z podatku kwoty 170,20 zł, odliczanej ze świadczenia kwoty 27,80 zł (k.92-93 a.r.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o powołane dowody z dokumentów zgromadzone w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych. Ich autentyczność oraz zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy nie była kwestionowana przez żadną ze stron, dlatego Sąd uznał je za pełnowartościowy materiał dowodowy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawczyni L. J. zasługiwało na uwzględnienie.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była kwestia wyrównania L. J. różnicy pomiędzy otrzymywanym przez nią świadczeniem a świadczeniem należnym.

Sąd podkreśla, że nie kwestionowanym między stronami był stan faktyczny, z którego wynika, że od dnia 1 czerwca 1993 r. odwołująca miała przyznane prawo do renty inwalidzkiej rolniczej. A od dnia 1 kwietnia 2014 r. emeryturę. Jedynie kwestionowana była wysokość emerytury ubezpieczonej. Albowiem w dniu 24 lutego 1994 r. L. J. złożyła w KRUS-ie zaświadczenie potwierdzające, iż była uczennicą zawodu u mistrza K. K. od 15 lipca 1963 r. do 15 lutego 1966 r., następnie była członkiem Cechu z tytułu prowadzenia zakładu fryzjerskiego od 1967 r. do 1975 r. i za ten okres były odprowadzane składki do ZUS-u. Jednakże KRUS przy wyliczeniu wysokości świadczenia przysługującego odwołującej nie uwzględnił odprowadzanych składek do ZUS mimo, iż zgodnie z przepisami winien to uczynić. Co prawda, odwołująca złożyła wniosek o wypłatę zaległego świadczenia i KRUS decyzją z dnia 14 sierpnia 2014 r. przyznał wyrównanie świadczenia, jednakże tylko za okres od 1 marca 2011 r. do 28 lutego 2014 r..

W tym miejscu należy podkreślić, iż zgodnie z art. 133 u.e.r.f.u.s. w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż:

- 1) od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, z zastrzeżeniem art. 107a ust. 3;
- 2) za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, o którym mowa w pkt. 1, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego.

Nie mniej jednak, należy podkreślić, iż ubezpieczonej należy się wypłata wyrównania, ale zgodnie z zasadą wyrażoną w w/w przepisie jedynie za okres 3 lat poprzedzających miesiąc, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, iż jak podkreślił Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 1 października 2013 r., III AUa 1795/12, że w przypadku art. 133 ust. 1 pkt 2 zgodnie z którym podwyższone świadczenie wypłaca się za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego, kluczowe znaczenie ma pojęcie błędu organu rentowego. Sąd Apelacyjny podniósł, iż interpretacja tego pojęcia jest możliwa w dwojaki sposób: w sytuacji, w której do nieprzyznania lub niepodwyższenia świadczenia dochodzi w skutek bezpodstawnego pozostawienia wniosku osoby zainteresowanej bez rozpoznania, bądź też błędem tym jest jedynie błąd popełniony w decyzji odmawiającej przyznania lub podwyższenia świadczenia, nie jest nim natomiast zwłoka w rozpatrzeniu prawidłowo zgłoszonego żądania. Pierwsze stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z 12 sierpnia 1998 r. (II UKN 171/98, OSNAPiUS 1998/16/521), przeciwne Sąd Najwyższy w wyroku z 19 stycznia 2006 r. (III BU 2/05, OSNP 2007/1-2/23) oraz w wyroku z 4 czerwca 2012 r. (I UK 18/12, Lex nr 1250559).

Sąd Okręgowy wskazuje, iż podziela pogląd wyrażony w wyrokach z 19 stycznia 2006 r. i 4 czerwca 2012 r. Choć bowiem zapis art. 133 ust. 1 pkt 2 jest nieprecyzyjny, to jednak należy przyjmować, że zakres tej normy prawnej nie obejmuje wszelkich nieprawidłowości postępowania organu rentowego. Jak wskazywał Sąd Najwyższy w sprawie o sygn. I UK 18/12 błąd organu rentowego może być następstwem jego działania, a nie zaniechania. Zatem błędem w tym ścisłym rozumieniu może być jedynie odmowa przyznania świadczenia lub jego zaniżenie w wydanej decyzji. Nie jest nim natomiast beczynność organu rentowego.

W niniejszej sprawie rozważania powyższe są dlatego istotne, gdyż organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie podniósł, iż wniosek o doliczenie do wysokości świadczenia okresu pracy zawodowej odwołująca złożyła pierwszy raz w dniu 24 lutego 1994 r.. Nadto organ rentowy wskazał, iż wniosek ten nie został rozpoznany i do dnia przeliczenia emerytury rolniczej, tj. 1 marca 2014 r. wysokość świadczenia była błędnie naliczona. Tym samym uznać trzeba, że organ rentowy nie zajął stanowiska w przedmiocie żądania ubezpieczonej zgłoszonego w lutym 1994 r. Odwołująca ponownie zwróciła się do KRUS-u o doliczenie pracy w latach od 1 lutego 1967 r. do 11 października 1975 r.. Jednakże to "ponowienie" nie jest tym wnioskiem, o którym mowa w art. 133 ust. 1, gdyż wnioskiem o jaki chodzi w tym przepisie może być jedynie, co podkreślał Sąd Najwyższy w przytaczanym już uzasadnieniu, wniosek złożony po wydaniu decyzji odmawiającej przyznania prawa do świadczenia lub przyznającej świadczenie w wysokości zaniżonej. Zatem podwyższenie wysokości świadczenia na skutek ponowienia przez zainteresowaną, wcześniej zgłoszonego i niezalutwowanego wniosku nie jest ograniczone czasowo, niezależnie od długości okresu, jaki upłynął od zgłoszenia wniosku (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 listopada 1998 r. II UKN 322/98 OSNP 2000/1/35).

Reasumując poczynione rozważania, po pierwsze art. 133 ust. 1 pkt 2 w sprawie niniejszej nie ma zastosowania, bowiem wniosek z 14 marca 2014 r. nie był ponownym wnioskiem, lecz jedynie ponowieniem wcześniej niezalutwowanego żądania. Do żądania tego - obiektywnie słusznego - organ rentowy się wówczas nie odniósł, pozostając w tym zakresie w beczynności. Zatem, zgodnie z wyrokiem Sadu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2012 r., I UK 18/12 wcześniej zgłoszony wniosek i nie rozpoznany nie jest ograniczony czasowo, niezależnie od długości okresu, jaki upłynął od zgłoszenia wniosku.

W związku z powyższym, Sąd Okręgowy zmienił decyzję w ten sposób, że przyznał wnioskodawczyni prawo do wyrównania świadczenia emerytalno – rentowego z tytułu podlegania innemu ubezpieczeniu społecznemu od dnia 1 lutego 1994 r.

Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.

(...)